

Adresseinformasjon fylles inn ved
ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Adresseinformasjon fylles inn ved
ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 09.06.2017

Vår ref: 17/02854-3 ot359

Deres ref:

Høring: Forslag til nye regler for valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet - svar fra Tunsberg bispedømmeråd og Tunsberg biskop

Tunsberg bispedømmeråd takker for muligheten til å komme med synspunkt på de forslag til nye regler for valg av kirkelige styringsorganer. Vi vil først si at vi er tilfreds med at det søkes å samordne reglene for valg av menighetsråd og bispedømmeråd/Kirkemøtet.

Tunsberg bispedømmeråd var et av fire bispedømmer som ved kirkevalget i 2015 hadde en kombinasjon av direkte og indirekte valg til bispedømmeråd/kirkemøtet. Det var også to kandidatlistene og valget ble gjennomført som forholdstallsvalg. Dette ble av mange opplevd som et komplisert og rotete valg, spesielt i forhold til kombinasjonen direkte/indirekte valg.

Dette utgjør noe av bakteppet for de vurderinger og forslag vi i Tunsberg bispedømme vil gi uttrykk for i forhold til det tilsendte forslaget til nye regler for valg i Den norske kirke.

Tunsberg bispedømmeråd har drøftet saken i to møter og vil i sitt svar ta med både flertallets og mindretallets synspunkt på noen av problemstillingene. Våre svar og synspunkt følger den inndelingen som høringsnotatet har.

Del 1 Bakgrunn

1.3 Demokrati i Den norske kirke

Tunsberg bispedømmeråd mener at drøftingen av hvordan demokratiet i Den norske kirke skal ordnes i lys av de tre demokratikategoriene; det politiske valgdemokratiet, organisasjonsdemokratiet og demokrati i spesialiserte institusjoner, er viktig å ta med videre i neste reformfase etter at ny lovgivning som angår Den norske kirke er på plass.

1.4 Føringer for utforming av nye regler

Tunsberg bispedømmeråd støtter at de to regelsettene for henholdsvis valg av menighetsråd og bispedømmeråd/Kirkemøtet søkes å samordnes og at de legges tett opp til valglovens bestemmelser for offentlige valg.

Del 2 Overordnede problemstillinger

2.1 Direktevalg eller kombinasjonsvalg direkte/indirekte valgomgang ved valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet.

Tunsberg bispedømmeråd er delt i synet på hvilken av de tre skisserte ordningene som er den som best ivaretar demokratiet i Den norske kirke. Flertallet er klar på at de ønsker

alternativ 2, direkte valg av alle medlemmer. Mindretallet mener at dette svekker menighetsrådenes innflytelse i forhold til dette valget. De som er skeptiske til alternativ 2 er av den oppfatning at den beste ordningen ville være at det er direkte valg på menighetsrådsmedlemmene og at menighetsrådets medlemmer velger de som skal være med i bispedømmeråd og Kirkemøtet. Dette vil være i tråd med den tenkning som ligger til grunn for et organisasjonsdemokrati jmf. KIFO-evalueringen side 171.

2.2 Flertalls- og forholdstallsvalg ved valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet.

Tunsberg bispedømmeråd er delt i forhold til hvilket alternativ som best ivaretar hensynet til at flere nomineringsgrupper vil stille lister. Et flertall i rådet mener at alternativ 3 er det beste. Mens et mindretall ønsket alternativ 4. Det bør være et krav at nomineringsgruppen(e) utarbeider et program for lista og at det velges talsperson(er) for lista. Hvis ikke det kravet oppfylles vil det kun være et personvalg, og det vil ikke føre til økt valgoppslutning.

2.3 Tilskuddsordning for finansiering av nomineringsgrupper m.m.

Tunsberg bispedømmeråd vil gå inn for alternativ 2. Vi mener at det kun er de nomineringsgrupper som stiller lister til bispedømmerådsvalget og Kirkemøtet som kan søke. Det bør kun være mulig å søke Kirkerådet om støtte, ikke valgådene i de enkelte bispedømmer.

2.4 Personvalgregler

Tunsberg bispedømmeråd er enige i at reglene som ble innført ved kirkevalget i 2015 bør videreføres på dette området.

2.5 Valgkretser og stemmekretser

Tunsberg bispedømmeråd mener at opprettelsen av valgkretser innad i et sokn vil kunne ha stor betydning i forhold til økt oppslutning om menighetsrådsvalget. I den forbindelse kan det være hensiktsmessig å gjennomgå soknstrukturen med tanke på mulige sammenslåinger av mindre sokn til større og mer hensiktsmessige enheter.

Tunsberg bispedømmeråd mener at i forhold til bispedømmerådsvalg er oppdeling i valgkretser en uaktuell problemstilling.

Tunsberg bispedømmeråd mener at når det gjelder stemmegivning i annet sokn på valgdagen, er det viktig å holde fast ved nåværende praksis. Det må legges til rette for gode ordninger forhåndsstemmegivning og informasjon om dette.

Del 3 Innledning til reglene, stemmerett, valgbarhet, valgorganer m.m.

§ 2-3. Stemmerett ved valg av prestenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet.

Tunsberg bispedømmeråd vil stille spørsmålstegn ved om det her er mulig å få inn at ordinerte prester som tjenestegjør i Den norske kirke **uansett stilling** har stemmerett ved prestenes representasjon i bispedømmerådet. Det kan være en løsning som gjør at en slipper diskusjon om f.eks. prester som har stilling som fagsjef, personalsjef eller rådgiver på bispedømmekontorene.

§ 3.2.2 Manntall

Tunsberg bispedømmeråd er enige i at det fastsettes en skjæringsdato til 30. juni i valgåret. Når det gjelder manntall for prester og lek kirkelig tilsatte mener Tunsberg bispedømmeråd at det er viktig å kvalitetssikre manntallene i forhold til markering av prester og lek kirkelig tilsatte og forventer at det utarbeides et godt system for dette.

3.3 Valgbarhet

Tunsberg bispedømmeråd mener det er et godt forslag å samle bestemmelsene om valgbarhet **og stemmerett** i ett felles kapittel. Det blir da lettere å se sammenhengen.

3.4 Valgorganene

Tunsberg bispedømmeråd mener det er bra å få samlet bestemmelser etter mønster fra valgloven. Imidlertid vil vi stille spørsmålsteget ved om begrepene «menighetsvalgstyret» og «bispedømmevalgstyret» er de beste betegnelse å bruke. Vi ønsker å foreslå at «valgråd» innføres som begrep både på menighetsnivå og bispedømmeplan. Vi tror det vil kommunisere bedre. I tillegg vil vi beholde «stemmestyre» i forhold til menighetsrådsvalg for å skille mellom menighetsrådet som «valgråd» og det «stemmestyre» som menighetsrådet oppnevner for å forestå gjennomføringen av menighetsrådsvalget.

Del 4 Valg av medlemmer til menighetsråd og valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet.

4.2.1 Registrering av nomineringsgrupper

Tunsberg bispedømmeråd mener navnet på lista som settes sammen av en nominasjonskomité men bred sammensetning i bispedømmet kan være **Felleslista**.

4.2.2.4 Tillitsutvalg og tillitsvalgt

Tunsberg bispedømmeråd mener at det er ønskelig at de som stiller liste (nomineringsgruppene) har et tillitsutvalg eller en tillitsvalgt. Nominasjonskomitéens leder og nestleder kan ivareta denne funksjonen for Felleslista.

4.2.3 Supplerende nominasjon

Tunsberg bispedømmeråd mener at reglene for supplerende nominasjon ikke må gjøres for vanskelige. Supplerende nominasjon er og bør fortsatt være et «pustehull» for de som ønsker å fremme en eller flere kandidater.

4.2.4 Stemmesedler

Tunsberg bispedømmeråd mener det er viktig å foreta en grundig utredning av muligheten for å produsere stemmesedler som kan avleses elektronisk. Dersom det er mulig å få til innenfor rimelighetens grenser, kan det være aktuelt at trykking og utsendelse av stemmesedler til valget på leke medlemmer til bispedømmerådene og Kirkemøtet kan gjøres fra kirkerådets sekretariat likeså vel som fra bispedømmekontorene regionalt.

4.4 Forhåndsstemmegivning

Tunsberg bispedømmeråd mener reglene for forhåndsstemmegivning må endres slik at kvaliteten på tilbudet blir bedre enn ved valget i 2015. Vi mener valgrådene lokalt må få større frihet og ansvar i forhold til å fastsette tider og steder for forhåndsstemmegivning. Det er også viktig at valgrådene lokalt blir pålagt en tydelig informasjonsplikt om når og hvor forhåndsstemmegivning er mulig. Vi mener valglovens krav om to stemmemottakere må fastsettes som krav ved både forhåndsstemmegivning og i valglokalet på valgdagen.

4.5 Tidspunkt og sted for valg

Tunsberg bispedømmeråd støtter forslaget om å sette fristen for å søke om dispensasjon fra kravet om tid og sted for stemmegivning på valgdagen til 1. mai i valgåret.

4.5.2 Stemmegivning på valgdagen

Tunsberg bispedømmeråd mener at valglovens bestemmelser må gjøres gjeldende for kirkevalg. Det er viktig å kvalitetssikre kursingen av valgfunksjonærer. Det kan bl.a. gjøres ved at valgrådet regionalt henter inn personer som kan foreta denne kursingen i fellesrådene. Bispedømmerådet mener at det må være møteplikt for de som skal være valgfunksjonærer på slike kurs.

Del 5 Valg av andre representanter til bispedømmerådet og Kirkemøtet

5.1 Valg av prest til bispedømmeråd og Kirkemøtet

Tunsberg bispedømmeråd mener det er behov for endring i forhold til frist for innsending av stemmesedler for henholdsvis prest og lek kirkelig tilsatt. Vi mener at stemmeseddelen må være valgrådet i bispedømmet **i hende innen valgdagen**. Stemmeseddelen bør også kunne sendes inn elektronisk som pdf-vedlegg til e-post. Det bør bare stå ett navn på stemmeseddelen.

(Innstrammingen eller presiseringen av når valgrådet skal ha stemmeseddelen, har sammenheng med at vi ved valget i 2015 fikk en konvolutt med stemmesedler en uke etter valgdagen, men som var poststemplet på valgdagen og derfor måtte godkjennes.)

Del 6 Fellesbestemmelser

6.1 Prøving av stemmegivning og stemmesedler, opptelling, protokollering m.m.

Tunsberg bispedømmeråd slutter seg til forslaget om at det kirkelige valgregelverkets bestemmelser vedrørende godkjenning av stemmegivning revideres etter mønster fra Valgloven.

6.1.3 Opptellingsprosedyrer

Tunsberg bispedømmeråd mener at det må tas inn en bestemmelse om at de som står på en liste til valg på menighetsråd eller bispedømmeråd og Kirkemøtet, ikke kan delta i opptellingen.

6.1.3.2 Spørsmål om elektronisk opptelling

Tunsberg bispedømmeråd støtter forslaget om å utrede muligheten for elektronisk opptelling og håper at det er mulig å finne rimeligere løsninger på dette.

Med vennlig hilsen

Per Arne Dahl
Biskop

Rolf Simeon Andersen
Stiftsdirektør

Ole Martin Thelin
seniorrådgiver demokrati og personal

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Den norske kirke